

KNOKKE - HET ZOUTE

Natuurreservaat «Het Zwin»

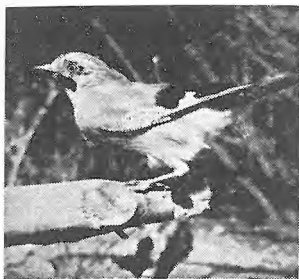
Het natuurreservaat «Het Zwin» kan het hele jaar door bezocht worden. Niet alleen als natuurreservaat doch eveneens als historisch oord is het Zwin uiterst belangrijk. Na verzanding en inpolderingen in de vorige eeuwen is het huidige Zwin in feite een overblijfsel van de vroegere zeearm waarlangs vrij grote zeeschepen in de Middeleeuwen de haven van Brugge (in die periode nog een wereldhaven) konden bereiken.

Nu nog bestaat de zeearm van het Zwin, die bij hoge springvloed en ook onder invloed van storm, geregeld de Zwinvlakte laat overspoelen met zeewater. Aan die geregelde invloed van zeewater is het trouwens te danken dat dit reservaat zo belangrijk is op natuurhistorisch gebied.

1. HET HUIDIG RESERVAAT.

Het beschermd gedeelte behelst het schorregebied en is gedeeltelijk op Nederlands grondgebied gelegen. Het schorregebied is voor ongeveer 3/5 van de oppervlakte opengesteld voor wandelaars-natuurlijke liefhebbers. Het andere gedeelte werd volledig afgesloten voor het publiek en is, vooral dank zij deze maatregel, veruit het interessantste deel van het reservaat. Het is inderdaad daarin dat we de grootste broedkolonies aantreffen en dat we in de winterperiode de grootste concentraties overwinterende eenden en steltlopers kunnen waarnemen.

Vóór dat schorregebied, bij de ingang van het reservaat, bevindt zich het park. Daarin werden enkele vijvers en vogelkooien aangelegd waarin zich circa 110 verschillende soorten vogels bevinden. Het betreft uitsluitend inheemse vogelsoorten.

Mensen die belangstelling hebben voor vogels krijgen op die manier een enige gelegenheid om heel wat soorten, die in de natuur praktisch niet te benaderen zijn, van dichtbij te leren kennen. Vooral dit park heeft een zeer belangrijke rol in een opvoedkundige bestemming. Het is eveneens daarin dat we experimenteerden om enkele uitgestorven soorten door heraanpassing opnieuw als broedvogel te verkrijgen.

Aldus kenden we succes met de ooievaars en de grauwe ganzen. In 1973 broedden in het Zwin 7 paartjes ooievaars en meer dan 80 koppels grauwe ganzen.

2. BIOTOPEN (planten- en vogelwereld).

We onderscheiden in het Zwin twee duidelijk verschillende terreinen met elk een zeer originele plantenbegroeiing en daaruit voortvloeiend, elk een eigen specifieke vogelwereld.

Op de kalkrijke duinen vinden we een heel typische plantengroei. Als meest kenmerkende zijn dat onder andere, kruisdistel, muurpeper, ruw vergeet-me-nietje, ooievaars- en reigersbek. Het is ook vooral in de duinen — in mindere mate in de hoogste gedeelten van het schorregebied — dat de konijnen hun pijpen graven en die vormen precies een ideale nestgelegenheid voor enkele plaatseigen broedvogels voor het Zwin : bergeend, holenduif, tapuit, kauw en de veel zeldzamere steenuil. In de mooie, tevens goed beschutting biedende duindoorn en vlier broeden heel wat kneutjes en groenlingen. De duindoorn draagt in het najaar prachtige oranje- en rode bessen en die dienen dan als hoofdvoedsel voor duizenden lijsters.

Ons reservaat is vooral beroemd om zijn schorre, die gemiddeld een tiental keren per jaar praktisch helemaal

overspoeld wordt door de zee. Het is duidelijk dat we op een dergelijk terrein een zeer specifieke zoutminnende flora aantreffen. De meest bekende plant is ongetwijfeld de zogenaamde «zwinneblomme», het lamsoor. Van half juli tot eind augustus is de vlakte als het ware omgetoverd in één groot paars tapijt, gevormd door de bloeiende hoofdjes van dat mooie schorreplantje. Verder treffen we er heel veel zeekraal, klein schorrekruid, obione, zeeaster, schijnspurrie, engels slijkgras en zeealsem aan. Dat een dergelijk milieu bijzonder voedselrijk is voor vogels is duidelijk. Vooral in de trekperiode treffen we er honderden strandlopers, ruiters en pluvieren aan. In dit schorregebied vinden we echter vooral enkele vogelsoorten die we als broedvogels bijna nooit in een ander milieu vinden. Het betreft vooral de elegante tureluur, de mooie zwart-witte scholekster doch vooral de uiterst gracieuze kluut.

3. TECHNISCHE GEGEVENS.

Om het Zwin te bereiken volgt men de baan langsheen het oude vliegveld. De weg naar het Zwin is verder duidelijk met wegwijzers aangeduid. Per fiets of te voet kan men een prachtige uitstap door een enig mooi duinengebied maken, langsheen de Swimming Pool vooraleer bij het Zwin te belanden. 's Zomers is er een autobusdienst van Heist, Duinbergen, Knokke-Centrum, Knokke-Station, en het Zoute naar het Zwin.

De toegangsprijzen :

- schoolgroepen : 15 fr. per leerling ; de leiders hebben gratis toegang :
- volwassenen in groep : 20 fr. per persoon (minimum 20 personen), leiders gratis.

— individueel : kinderen beneden 12 jaar : 15 fr. —
volwassenen : 35 fr.

Het reservaat is gans het jaar toegankelijk vanaf 9.00 tot 19.00 uur.

Een vermaard restaurant en tea-room, in een verrukkelijke omgeving, geeft gelegenheid tot verpozing bij lunch, diner of vieruurtje.

Er is ook pic-nic gelegenheid in een snack-bar, waar men, mits het bestellen van een drank, gerust de knapzak mag aanspreken. Daarvan maken heel wat scholen gebruik.

Een winkel biedt aan de bezoekers de gelegenheid allerlei documentatie, prentkaarten, boeken, souvenirs en dergelijke aan te kopen.

We raden aan eerst een wandeling doorheen het park te maken en zich daarna in de vlakte te begeven, waar U beslist reeds heel wat planten en vogels kunt leren kennen. Men kan de Zwinvlakte doorkruisen tot aan de duinenrij vanwaar men een heerlijk panorama heeft : langs de ene kant de Zwinvlakte, langs de andere de Noordzee, de monding van de Westerschelde en het eiland Walcheren.

We wensen U in ieder geval een heerlijke wandeling, doorheen een toch wel bijzonder mooi natuurgebied.

4. DOCUMENTATIE.

Drie interessante brochures, door Graaf Leon Lippens geschreven, kunnen in de shop bij de ingang van het reservaat gekocht worden :

- «Het Zoute - Het Zwin» : 30 fr.
- «De Vogels van het Zwin en van het Zoute» : 40 fr.
- «De planten van het Zwin» : 50 fr.